

Український державний університет залізничного транспорту

Затверджено
рішенням вченої ради економічного
факультету
прот. № ___ від _____ 20 ___ р

Рекомендовано
на засіданні кафедри
економіки та управління виробничим і
комерційним бізнесом
прот. № ___ від _____

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ

МОДЕЛІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

I семестр 2020-2021 навчального року

освітній рівень освітній рівень другий (магістр)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність 051 Економіка

освітня програма: - Економіка підприємства;

Час та аудиторія проведення занять: Згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

Викладач:

Лектор:

Токмакова Ірина Василівна (доктор економічних наук, професор),

Контакти: +38 (057) 730-10-96, e-mail: tokmakova_iv@kart.edu.ua

Години прийому та консультації: кожен понеділок з 12.40-14.00

Розміщення кафедри: місто Харків, майдан Фейєрбаха, 7, 3 корпус, 5 поверх,
505 аудиторія.

Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua>

Харків – 2020

МОДЕЛІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

I семестр 2020/2021 курс силабус

Аспіранти

2Еасп

Лекції: за розкладом

Практики: за розкладом

Аудиторія: 3.505

Викладач:

Лектор: Токмакова Ірина Василівна

Контакти: it.tokm@ukr.net

Години прийому та консультацій: 12.40-14.00 понеділок

Необхідність забезпечення сталих темпів економічного зростання та забезпечення на цій основі соціального розвитку обумовлює втручання органів державної влади в національну економіку. На це вказує світовий досвід, який засвідчує, що ефективне функціонування економіки як складної, динамічної системи суспільних відносин дедалі більше потребує цілеспрямованого, організуючого впливу на неї з боку держави, передусім зважаючи на те, що через свої вади механізм ринкового саморегулювання часто неспроможний забезпечити її стабільний розвиток. Такий вплив з боку держави здійснюється шляхом формування й реалізації державної економічної політики та здійснення заходів державного управління в цій сфері.

З практичного погляду державне регулювання економіки - це сфера діяльності держави для цілеспрямованого впливу на поведінку учасників ринкових відносин з метою забезпечення пріоритетів державної економічної політики.

Регулювання має на меті органічне поєднання заходів для економічного зростання та фінансової стабілізації з активною соціальною політикою, спрямованою на підвищення життєвого рівня населення. Основними напрямками, що охоплюються державним регулюванням у сфері економіки, є: фінансова політика та її стабілізація; грошово-кредитна політика і зміцнення банківської системи; інноваційно-інвестиційна діяльність; прискорення приватизаційних процесів; посилення управління державним сектором економіки; зовнішньоекономічна політика й залучення іноземних інвестицій; подолання платіжної кризи; політика доходів та регулювання заробітної плати; стимулювання малого бізнесу та соціальна політика.

Державне регулювання доповнює ринковий механізм, що в сукупності становить єдину систему макроекономічного управління народним господарством.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

1. Ціннісно-смыслову компетентність (знання особливостей та тенденцій сучасного цивілізаційного розвитку, вміння проводити дослідження міжнародного характеру та масштабу, здібності вивчати та застосовувати передовий досвід зарубіжних країн в формуванні стратегії розвитку різних напрямів соціально-економічної політики);

2. Загальнокультурну компетентність (розуміння культурних, історичних та регіональних особливостей розвитку в світі та в Україні, здатність конструктивно взаємодіяти в полікультурному просторі, володіння національною та світовою культурною спадщиною, культурою міжособистісних відносин, а також дотримання принципів толерантності);

3. Навчально-пізнавальну компетентність (здатність здійснювати аналіз економічної ситуації в країні, формулювати стратегічні і тактичні цілі соціально-економічного розвитку, розробляти та обґрунтовувати параметри державних програм економічного і соціального розвитку країни, адекватно застосовувати інструменти державного регулювання)

4. Інформаційну компетентність (здійснювати моніторинг в змінах бюджетної, податкової, грошово-кредитної, науково-технічної, інноваційної, антимонопольної, регіональної, зовнішньоекономічної, соціальної, екологічної політики; володіти методами аналізу соціально-економічного розвитку країни; володіти методами аналізу інфляційних процесів; володіти методами аналізу розвитку підприємництва; здійснювати експертно-аналітичну оцінку та відбір інформації для обґрунтування прогнозних розрахунків);

5. Комунікативну компетентність (здатність до взаємодії (роботи в команді), міжособистісні навички та уміння, здатність працювати в міждисциплінарній команді, здатність спілкуватися з експертами з інших галузей);

6. Компетентність особистісного самовдосконалення (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного пошуку нетрадиційних підходів до розвитку інструментів державного управління економікою);

7. Управлінську компетентність (дослідницькі навички і уміння, здатність до навчання, здатність пристосовуватись до нових ситуацій, здатність породжувати нові ідеї (креативність)).

Чому ви маєте обрати цей курс?

Мета викладання навчальної дисципліни «МОДЕЛІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ» полягає у розкритті методології, методики та організаційних основ державного управління для підготовки ерудованих кваліфікованих фахівців, які повинні розуміти та обґрунтовувати державну економічну політику, вміти вирішувати загальні економічні питання, передбачати наслідки того чи іншого рішення, знаходити шляхи вирішення сучасних економічних проблем.

В процесі викладання курсу будуть розкриті такі питання, як елементи системи державного регулювання; макроекономічного планування як інструмента державного регулювання; програмно-цільове регулювання економіки; регулювання регіонального розвитку; державне регулювання ринку праці; можливості використання балансів у системі державного регулювання; антиінфляційна політика та державне регулювання цін; питання державної підтримки інвестиційної діяльності; бюджетно-фінансового та

податкового регулювання економіки; державного регулювання під-приємницької діяльності; забезпечення державних гарантій і соціального розвитку; грошово-кредитних відносин і валютного регулювання економіки; державного забезпечення інноваційного розвитку галузей економіки; державного регулювання екологічної безпеки та розвитку зовнішньоекономічної діяльності.

Від здобувачів очікується знання основ макро- і мікроекономіки, економіки праці та соціально-трудова відносин, економіки й фінансів підприємства.

Викладач і його колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті, на форумі і особисто -у робочий час.

Організація навчання

Цей курс, який вивчається впродовж грудня, дає студентам системні знання і розуміння сутності, мети і завдань державного регулювання економіки і теоретичних основ формування та реалізації стратегії соціально-економічної політики держави.

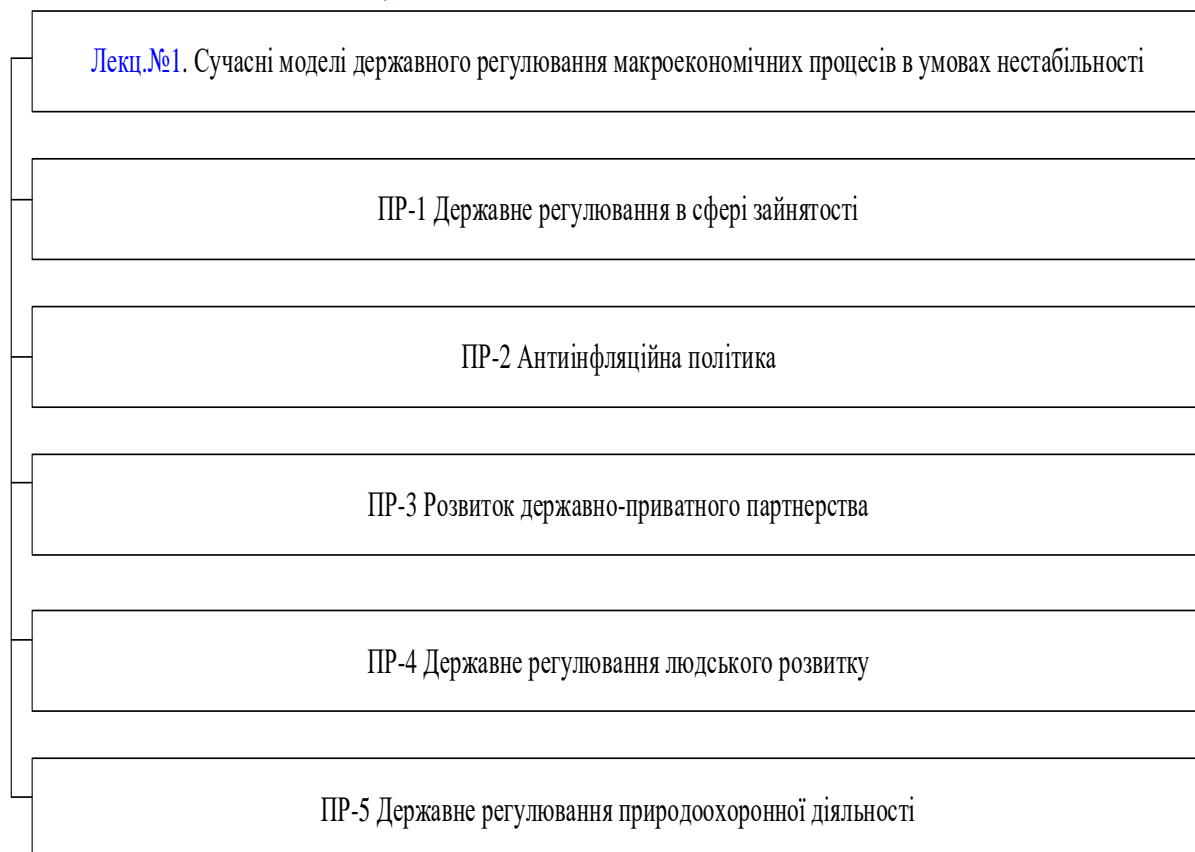
Кількість кредитів ECTS – 5.

Лекції – 2 годин.

Практики – 10 годин.

Курс складається з однієї лекції і одного практичного заняття раз у два тижні. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та розробки індивідуальних завдань.

Теми курсу **МОДЕЛІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

МОДЕЛІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

/ схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Запрошені лектори	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Індивідуальні консультації	
	Залік	

Практичні заняття курсу передбачають виконання індивідуального завдання, що супроводжується зануренням у суміжні дисципліни, які доповнюють теми та формують у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу)

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, що ви думаєте!

Приклади питань для обговорення доступні на слайдах відповідних презентацій. Ось деякі з них:

- 1 Державна політика зайнятості в умовах цифрової трансформації економіки
- 2 Розвиток державно-приватного партнерства на транспорті
- 3 Напрями державного регулювання людського розвитку
- 4 Екологічні податки і їх вплив на екологізацію економіки.

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
	2	Лекц.№1. Сучасні моделі державного регулювання макроекономічних процесів в умовах	2	ПР-1 Державне регулювання в сфері зайнятості

		нестабільності		
			2	ПР-2 Антиінфляційна політика
			2	ПР-3 Розвиток державно-приватного партнерства
			2	ПР-4 Державне регулювання людського розвитку
			2	ПР-5 Державне регулювання природоохоронної діяльності
		Диференційний залік		

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Завдання на самостійну роботу:

- Студентам пропонується виконання впродовж семестру індивідуального завдання. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **20 балів**. За вчасне та частково вірне виконання – від 15 до 20 балів. За невиконане завдання бали не нараховуються. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

Теми індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми
1	Особливості побудови моделі сучасної змішаної економіки в окремих країнах
2	Сучасний погляд на теорію соціально-орієнтованої ринкової економіки
3	Ринкові відносини: методологія моделювання
4	Держава і ринок: конфлікт економічних і соціальних цілей
5	Доктрина ринкового рівності
6	Еволюція відносин власності в контексті сучасного соціального розвитку
7	Державне підприємництво: теорія і практика
8	Правомочність власників: неминучі обмеження
9	Об'єктивна необхідність політики держави в сфері розподілу доходів населення
10	Відносини розподілу доходів: сучасні моделі

Відвідування лекцій:

Бали за цю складову нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50% лекційних занять без поважних причин. За відвідування кожної лекції нараховується 10 бал. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання застосування інструментарію управління ланцюгами постачань. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власної залученості.

Практичні заняття:

Оцінюються за результатами відвідування студентом занять (до 3 балів), ступенем залученості (до 7 балів) та захистом індивідуального завдання (до 20 балів). Ступінь залученості визначається участю у дискусіях та обговореннях під час занять. **Максимальна сума становить 70 балів.**

ЗАЛІК:

- Студент отримує залік шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100- 60 балів.

Викладач:

Токмакова Ірина Василівна (<http://www.kart.edu.ua/kafedra-euvkb-ua/kolectuv-kafedru-euvkb-ua/tokmanova-iv-ua>) – лектор з питань державного управління економікою УкрДУЗТ. Отримала ступінь д.е.н. за спеціальністю 08.00.03 – «Економіка та управління національним господарством» в УкрДУЗТ у 2016 році. Напрямки наукової діяльності: забезпечення сталого розвитку підприємств промисловості та транспорту; інноваційний розвиток підприємств залізничного транспорту; соціальна відповідальність бізнесу, екологізація діяльності та ресурсозбереження на підприємствах.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>